

ΩΡΙΑΙΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ Α΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Όνοματεπώνυμο.....

- ΙΣ Ἐγὼ μὲν οὖν αἰτοῦσα τοὺς ὑπὸ χθονὸς
ξύγγοιαν ἴσχειν, ὡς βιάζομαι τάδε,
τοῖς ἐν τέλει βεβῶσι πείσομαι· τὸ γὰρ
περισσὰ πράσσειν οὐκ ἔχει νοῦν οὐδένα.
- ΑΝ. Οὐτ' ἂν κελεύσαιμ' οὐτ' ἂν, εἰ θέλοις ἔτι
πράσσειν, ἐμοῦ γ' ἂν ἠδέως δρόγης μέτα.
Ἄλλ' ἴσθ' ὅποια σοι δοκεῖ, κείνον δ' ἐγὼ
θάψω καλὸν μοι τοῦτο ποιούση θανεῖν.
Φίλη μετ' αὐτοῦ κείσομαι, φίλου μέτα,
ὅσια πανουργήσασ' ἐπεὶ πλείων χρόνος
ὄν δεῖ μ' ἀρέσκειν τοῖς κάτω τῶν ἐνθάδε.
Ἐκεῖ γὰρ αἰεὶ κείσομαι· σοὶ δ' εἰ δοκεῖ,
τὰ τῶν θεῶν ἔντιμ' ἀτιμάσασ' ἔχε.

1. Να μεταφράσεις το προηγούμενο απόσπασμα. Μονάδες 30
2. Από ποιό κατά ποσόν μέρος της τραγωδίας εἶναι παρμένο το απόσπασμα; Τι απεικονίζει το σκηνικό; Μονάδες 10
3. Ποιές καινοτομίες εισήγαγε ο Ευριπίδης στο δράμα; Μονάδες 10
4. Ποιά απόφαση παίρνει η Ισμήνη και ποια η Αντιγόνη, σύμφωνα με το απόσπασμα, και πως τη δικαιολογούν; Μονάδες 10
5. Να βρεθούν και να χαρακτηριστούν οι υποθετικοί λόγοι του κειμένου. Μονάδες 10
6. Να δώσεις από 2 ομόρριζες λέξεις για κάθε μια από τις παρακάτω: **κείσομαι, ἴσθ', δρόγης, ἴσχειν, πείσομαι** Μονάδες 10
- 7 α. **ἠδέως** : Να γραφούν οι 3 βαθμοί του επιρρήματος Μονάδες 5
- β. **δρόγης, θανεῖν., ἔχε** : Να αντικατασταθούν χρονικά Μονάδες 15

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Εγώ λοιπόν, αφού ζητήσω συγνώμη από τους νεκρούς, γιατί αυτά τα κάνω χωρίς τη θέλησή μου, θα υπακούσω στους άρχοντες. Γιατί, το να κάνεις ανώτερα από τις δυνάμεις σου, είναι ανόητο εντελώς.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ: Ούτε θα σε παρακαλούσα ούτε με ευχαρίστηση θα δεχόμουν τη σύμπραξή σου, κι αν ακόμη τό 'θελες πια. Έχε όποια γνώμη θέλεις. Εκείνον εγώ θα τον θάψω. Θα είναι ωραίο για μένα να θάψω τον αδερφό μου και να πεθάνω. Γιατί μαζί του θα αναπαύομαι πλάι σε αγαπημένο, αφού διαπράξω ιερή παρανομία. Γιατί είναι περισσότερος ο χρόνος που πρέπει εγώ να είμαι αρεστή στους κάτω απ' ότι στους εδώ. Γιατί εκεί αιώνια θα αναπαύομαι. Αν θες εσύ, περιφρόνα όσα είναι τίμια για τους θεούς.

1ος υποθετικός λόγος

Υπόθεση : εἰ θέλοις (εἰ + ευκτική)

Απόδοση: ἄν κελεύσαιμι (δυνητική ευκτική)

ἄν δρώης (δυνητική ευκτική)

Επομένως ο σύνθετος (δύο αποδόσεις) υποθετικός λόγος δηλώνει **απλή σκέψη** (του λέγοντος)

2ος υποθετικός λόγος

Υπόθεση: εἰ δοκεῖ (εἰ + οριστική)

Απόδοση: ἀτιμάσασα ἔχε (προστακτική)

Επομένως ο υποθετικός λόγος δηλώνει το **πραγματικό**

Ομόρριζα-παράγωγα

κείσομαι: κοίτη, κατάκοιτος, κείμενο κλπ

ἴσθι: ιστορία, ειδήμονας, ειδικός κλπ

δρώης: δράμα, δράση, δραστικός κλπ

ἴσχειν: ισχύς, ανίσχυρος, ισχυρός κλπ

πείσομαι (πείθω): πειθώ, ευπειθής αμετάπειστος κλπ

Γραμματική

Θετικός: ἡδέως Συγκριτικός: ἡδιον Υπερθετικός: ἡδιστα

δρώης(εν) δράσαις ἢ δράσειας(αορ) δεδρακυῖα εἴης(πρκμ)

θνήσκειν (εν) θανείσθαι(μελ) θανείν (αορ β'), τεθνηκέναι και τεθάναι(πρκμ)

ἔχε (ενεσ) σχές (αορ β'), ἔσχηκυῖα ἴσθι (πρκμ)

2. Το απόσπασμα προέρχεται από τον **πρόλογο** της Αντιγόνης και το σκηνικό απεικονίζει το **παλάτι (ανάκτορο)** της Θήβας. Εξω από τις αυλόπορτες και σε κάποιο σημείο συζητούν χαμηλόφωνα η Αντιγόνη και η Ισμήνη.

3. Καινοτομίες Ευριπίδη

α). Καθιστά υποχρεωτική τη χρήση του προλόγου β) εισάγει τον «από μηχανής» θεό γ) δημιουργεί την ιλαροτραγωδία και δ) περιορίζει την έκταση των χορικών αυξάνοντας παράλληλα την έκταση των διαλογικών μερών της τραγωδίας.

4. Στο απόσπασμα αυτό η Ισμήνη αποφασίζει να υπακούσει στη διαταγή του Κρέοντα και ταυτόχρονα να ζητήσει συγνώμη από τους νεκρούς. Αποδίδει αυτή την απόφαση στα εγγενή στοιχεία του χαρακτήρα της και θεωρεί ανοησία να κάνει κάτι που υπερβαίνει τις δυνάμεις της. Αντίθετα η Αντιγόνη αποφασίζει να θάψει τον αδερφό της, γιατί θα έχει εκτελέσει το χρέος της, θα αναπαύεται αιώνια πλάι στον αγαπημένο της αδερφό και γιατί ο χρόνος της παρούσας ζωής είναι απειροελάχιστος μπροστά στην αιωνιότητα και γιατί κάτι τέτοιο θεωρείται από τους θεούς άξιο τιμής.